ЗЕЛС
BNJVL

ГЛАСИЛО
GAZETË

Април 2022
Prill 2022

50 години заедно со општините
vite bashkë me komunat

ЗЕЛС
BNJVL

ЗЕЛС

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

BNJVL

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

Почитувани,

Точно пред 50 години, на 26 април 1972 година е основана тогашната Заедница на општините и градовите на Македонија (ЗОГМ). Мал е бројот на асоцијации што можат да се пофалат со ваква импозантна бројка на сопствено континуирано градење и развивање. По повод овој значаен јубилеј на ЗЕЛС, беше организирана свеченост со наслов „ЗЕЛС 50 години заедно со општините" на која присуствуваа актуелните градоначалници и претставници од Комитетот на советите при ЗЕЛС, повеќе министри и заменици-министри од Владата на РСМ, високи претставници од дипломатскиот кор, како и значајни личности кои со своите заложби придонеле за досегашниот развој на ЗЕЛС и на процесот на децентрализација на власта во нашата земја. Пред присутните се обратија: претседателката на ЗЕЛС, Данела Арсовска, премиерот на Владата на РСМ, Димитар Ковачевски, амбасадорката на САД, Кејт Мери Брнз и претставникот на Делегацијата на ЕУ во нашата земја, Штефен Худолин. Свеченоста беше збогатена со детската ликовна изложба на ученици од четврто одделение кои твореа на темата „Мојата општина - мој сакан дом".

Управниот одбор, на својата шеста седница, што ја одржа на 13 април 2022 година, констатира дека најсоодветно е на истиот ден од прославата на јубилејот на ЗЕЛС да се организира и втората седница на Генералното собрание. Делегатите на Собранието ги разгледаа и ги усвоија значајните документи од финансиското работење и реализацијата на активностите на Заедницата за 2021 година. Беше упатен апел за поголема вклученост на општините при разгледувањето на иницијативите, барањата, предлог-законските решенија доставени од ЗЕЛС. Исто така, присутните беа подетално информирани за активностите на Управниот одбор на ЗЕЛС за изминатите шест месеци. Најголемо внимание беше посветено на изнаоѓање на решенија за предизвиците од негативното влијание на енергетската криза, која и понатаму претставува сериозна закана за планираниот развој и за ликвидноста на речиси сите општини. Беа посочени и другите активности на УО, како ревидирањето на Систематизираните ставови на ЗЕЛС, најзначајниот документ на Заедницата во кој се опфатени сите приоритетни прашања на единиците на локалната самоуправа, како и новиот Предлог-меморандум за соработка со Владата, бидејќи постоечкиот е склучен пред 19 години. Овој документ е доставен до Владата на разгледување.

Во овој период, седница одржа и Надзорниот одбор кој упати апел до општините да ја плаќаат членарината, а оние што имаат долгови по овој основ, редовно да ги подмируваат, бидејќи најголемиот дел од приходите на ЗЕЛС се генерираат токму од овој надомест. Во континуитет течеа и одредени обуки за општинската администрација, особено од областа на социјалната заштита. За сето ова поопширно може да прочитате во овој број на Гласило на ЗЕЛС.

Со почит,

Душица Перишиќ,
извршен директор на ЗЕЛС

Të nderuar,

Pikërisht para 50 vjetësh, më 26 prill 1972, është themeluar Bashkësia e atëhershme e komunave dhe qyteteve të Maqedonisë (BKQM). I vogël është numri i asociacioneve që mund të lavdërohen me një numër kaq impozant të ndërtimit të vazhdueshëm dhe zhvillimit. Me rastin e këtij jubileu të rëndësishëm të BNJVL-së, u organizua solemnitet me titull „BNJVL 50 vjet së bashku me komunat", në të cilin morrën pjesë kryetarët aktualë të komunave dhe ministrat e Qeverisë së RMV, përfaqësues të lartë nga kori diplomatik, si dhe personalitete të rëndësishme të cilët me përpjekjet e tyre kanë kontribuar në zhvillimin e deritanishëm të BNJVL-së dhe të procesit të decentralizimit të pushtetit në vendin tonë. Para të pranishmëve u drejtuan: kryetarja e BNJVL-së Danella Arsovska, kryeministri i Qeverisë së RMV, Dimitar Kovaçevski, ambasadori i SHBA-ve Kejt Meri Bërnz dhe përfaqësuesi i Delegacionit të BE-së në vendin tonë, Shtefen Hudolin. Solemniteti u pasurua me ekspozitën artistike të nxënësve të klasës së katërt të cilët krijuan mbi temën „Komuna ime – shtëpia ime e dashur".

Bordi drejtues, në seancën e gjashtë të tij, që u mbajt më 13 prill 2022, konstatoi se më e përshtatshme është që në ditën e njëjtë të kremtimit të jubileut të BNJVL-së të organizohet edhe seanca e dytë e Kuvendit Gjeneral. Delegatët e Kuvendit i shqyrtuan dhe miratuan dokumentet e rëndësishme nga puna financiare dhe realizimi i aktiviteteve të Bashkësisë për vitin 2021. U apelua për përfshirje më të madhe të komunave gjatë shqyrtimit të iniciativave, kërkesave, propozim-aktvendimeve ligjore nga BNJVL. Gjithashtu, të pranishmit më detajisht u informuan për aktivitetet e Bordit drejtues të BNJVL-së për gjashtë muajt e kaluar. Vëmendje më e madhe i'u përkushtua gjetjes së zgjidhjeve për sfidat nga ndikimi negativ i krizës energjetike, që edhe mëtej paraqet rrezik serioz për zhvillimin e planifikuar dhe për likuiditetin e pothuajse të gjitha komunave. U përmendën edhe aktivitete tjera të BD, si revidimi i Qëndrimeve të sistematizuara të BNJVL-së, dokument më i rëndësishëm i Bashkësisë në të cilin janë përfshirë të gjitha çështjet prioritare të njësive të vetëqeverisjes lokale, si dhe Propozim-Memorandumi i ri për bashkëpunim me Qeverinë, pasi që memorandumi ekzistues është lidhur para 19 vitesh dhe është dërguar për shqyrtim në Qeveri.

Në këtë periudhë, seancë mbajti edhe Bordi mbikëqyrës i cili u apeloi komunave të paguajnë anëtarësinë, ndërsa ato komuna të cilat kanë borxhe në këtë bazë, rregullisht t'i paguajnë, pasi që pjesa më e madhe e të ardhurave të BNJVL-së gjenerohet pikërisht nga ky kompensim. Në vazhdimësi rrodhën edhe trajnime të caktuara për administratën komunale, veçanërisht nga lëmia e mbrojtjes sociale. Për të lartpërmendurën më gjerësisht mund të lexoni në këtë numër të Gazetës së BNJVL-së.

Me respekt,

Dushica Perishiq,
drejtor ekzekutiv i BNJVL-së

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
тел. +389 (0) 2 30 99 033, факс: +389 (0) 2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п.фах 32,
1000 Скопје, Република Северна Македонија
Извршен директор на ЗЕЛС:
Душица Перишиќ
Заменик извршен директор на ЗЕЛС:
Ардита Дема-Мехмети
Подготвила:
Весна Арсовска-Динковска
Превод: Арта Абази
Лекторирал: Валентина Великова
Дизајн и подготовка и печатење: Европа 92

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT
tel. +389 (0) 2 30 99 033, faks: +389 (0)2 30 61 994
rr. „Kopenhagenska" nr. 5, F.P. 32,
1000 Shkup, Republika e Maqedonisë së Veriut
Drejtor ekzekutiv i BNJVL-së:
Dushica Perishiq
Zëvendes drejtor ekzekutiv i BNJVL-së:
Ardita Dema-Mehmeti
Përgatiti:
Vesna Arsovska-Dinkovska
Përkthim: Arta Abazi
Lektoron: Valentina Velikova
Dizajnim dhe përgatitje shtyp: Evropa 92

УПРАВНИОТ ОДБОР ЈА УТВРДИ СОДРЖИНАТА НА ПРЕДЛОГОТ ЗА НОВ МЕМОРАНДУМ ЗА СОРАБОТКА МЕЃУ ВЛАДАТА НА РСМ И ЗЕЛС

Управниот одбор на ЗЕЛС, на 13 април 2022 година, ја одржа шестата седница на која беа разгледани одредени прашања што се однесуваат на лобирањето на ЗЕЛС за решавање на предизвиците на локалната власт, а беа донесени и заклучоци поврзани со административното работење на ЗЕЛС. Со оглед дека на 26 април, оваа година, ЗЕЛС ќе организира свечен настан за одбележување на 50-годишнината од основањето, Управниот одбор констатираше дека е најсоодветно, на истиот ден да се организира и втората седница на Генералното собрание на ЗЕЛС. Присутните членови на Управниот одбор беа информирани за текот на подготовките за свеченоста за одбележување на јубилејот - 50 години од основањето, при што беше предложено настанот да биде збогатен и со потпишување на нов меморандум за соработка меѓу Владата на РСМ и ЗЕЛС. Постојниот Меморандум за соработка е склучен речиси пред 19 години, односно на 5 март 2003 година и ги надмина целите што требаше да се постигнат со него. Новиот меморандум претставува израз на континуитетот на досегашната соработка меѓу централната и локалната власт и ќе даде нова форма на нивното натамошно договарање, во насока на јакнење на системот на локалната самоуправа во нашата држава и продлабочување на процесот на децентрализација. Во него се дефинира потребата за одржување на заедничка средба меѓу претставници на Владата на РСМ и претставници на ЗЕЛС најмалку еднаш во годината, каде што ќе се дискутира за сите актуелни предизвици и потребни реформи на процесот на децентрализација на власта, а најмалку еднаш годишно треба да се организира и тематска средба на која ќе биде разгледуван Буџетот на РСМ, во делот за обезбедување средства за блок дотациите за локалната власт. И со новиот меморандум се предлага да продолжи практиката сите законски измени

BORDI DREJTUES PËRCAKTOI PËRMBAJTJEN E PROPOZIMIT PËR MEMORANDUM TË RI PËR BASHKËPUNIM MIDIS QEVERISË SË RMV DHE BNJVL-SË

Bordi drejtues i BNJVL-së më 13 prill, 2022, mbajti seancën e gjashtë në të cilën u shqyrtuan çështjet që i referohen lobimit të BNJVL-së për zgjidhjen e sfidave të pushtetit lokal, ndërsa u miratuan edhe konkluzione lidhur me punën administrative të BNJVL-së. Duke pasur parasysh se më 26 prill, të këtij viti BNJVL do të organizojë ngjarje solemne për shënimin e 50 vjetorit nga themelimi, me ç'rast u propozua që më e përshtatshme është të organizohet edhe seanca e dytë e Kuvendit Gjeneral të BNJVL-së. Të pranishmit në Bordin drejtues u informuan për rrjedhën e solemnitetit për shënimin e jubileut – 50 vite nga themelimi, me ç'rast u propozua ngjarja të pasurohet edhe me firmosjen e Memorandumit për bashkëpunim midis Qeverisë së RMV dhe BNJVL-së, pasi që Memorandumi ekzistues është lidhur pothuajse para 19 vitesh, respektivisht më 5 mars, 2003 dhe se ky memorandum i ka tejkaluar qëllimet që është dashur të arrihen me të, prandaj është i nevojshëm të lidhet Memorandum nga i cili do të rrjedhë metodologji e re dhe formë e re e bashkëpunimit të përbashkët ndërmjet BNJVL-së dhe Qeverisë me qëllim të përforcimit të sistemit të vetëqeverisjes lokale në vendin tonë dhe thellimit të procesit të decentralizimit. Në të është përcaktuar nevoja për takim të përbashkët ndërmjet përfaqësuesve të Qeverisë së RMV dhe përfaqësuesve të BNJVL-së së paku një herë në vit për të diskutuar mbi të gjitha sfidat aktuale dhe reformat e nevojshme në procesin e decentralizimit të qeverisë, dhe së paku një herë në vit duhet të organizohet dhe një takim tematik në të cilin do të diskutohet për Buxhetin e RMV, në pjesën e sigurimit të fondeve për bllok grantet për pushtetin lokal. Me Memorandumin e ri, propozohet vazhdimi i praktikës së të gjitha ndryshimeve ligjore apo miratimi i akteve

или донесување на нови закони и подзаконски акти со кои се опфаќаат надлежностите на локалната власт, да бидат претходно доставени на разгледување од ЗЕЛС, односно за нив да се отвори широка дебата во сите единици на локалната самоуправа. Присутните го прифатија Предлог-меморандумот за соработка, а стручната служба на ЗЕЛС доби задача веднаш да го достави на разгледување до Владата на РСМ.

Секоја општина навремено и целосно да ја исплаќа членарината кон ЗЕЛС – еден од заклучоците на УО, по усвојувањето на Финансискиот извештај за 2021 година

Управниот одбор на ЗЕЛС, на оваа седница, едногласно го усвои и Финансискиот извештај на ЗЕЛС за 2021 година, што потоа се доставува на разгледување и од Генералното собрание. Присутните беа детално запознаени со приходите и со расходите на ЗЕЛС реализирани во минатата година. Притоа беше посочено дека приходите на ЗЕЛС доминантно се обезбедуваат од членарината на сите единици на локалната самоуправа и беше посочено дека секоја општина треба навремено и целосно да ја подмирува членарината кон ЗЕЛС. Со пописот на населението и домаќинствата што беше спроведен во текот на 2021 година, произлезе намалување на вкупното население во државата, а согласно со методологијата на пресметка на висината на членарината на општините кон ЗЕЛС (членарината се плаќа врз основа на бројот на жители во секоја општина) во текот на 2023 година ќе дојде до намалување на приходите за речиси 10 %, па долгорочно треба да се размислува на кој начин би требало да се надомести овој недостаток. Како една од солуциите е зголемување на членарината, прашање за кое може конкретно да се дискутира во претстојниот период. Исто така, беше посочено дека минатата година беше прилично неактивна заради организирањето на локалните избори и заради ситуацијата со ковид-19, што се одрази и на реализацијата на предвидените активности на ЗЕЛС. Пред Управниот одбор беше презентиран и Ревизорскиот извештај за финансиското работење на ЗЕЛС за 2021 година, каде што е посочено дека финансиските извештаи во сите материјално значајни аспекти ја презентираат реално финансиската состојба во Заедницата во согласност со Законот за сметководство на непрофитни организации.

ligjore dhe nënligjore të reja që i mbulojnë kompetencat e pushtetit lokal, të cilat paraprakisht do të dërgohen në shqyrtim nga BNJVL, gjegjësisht të hapet një debat i gjerë në to, të gjitha njësitë. të vetëqeverisjes lokale. Të pranishmit e pranuan Propozim-Memorandumin për bashkëpunim, ndërsa shërbimi profesional i BNJVL-së u obligua që menjëherë t'a dërgojë për shqyrtim në Qeverinë e RMV.

Çdo komunë në kohë dhe në tërësi t'a paguajë anëtarësinë ndaj BNJVL-së – një ndër konkluzionet e BD, pas miratimit të Raportit financiar për vitin 2021

Bordi drejtues i BNJVL-së, në këtë seancë, unanimisht miratoi Raportin financiar të BNJVL-së për vitin 2021, i cili më pas e dërgon për shqyrtim në Kuvendin Gjeneral. Të pranishmit u njohën në detaje me të hyrat dhe shpenzimet e BNJVL-së të realizuara në vitin e kaluar. U theksua se të hyrat e BNJVL-së kryesisht sigurohen nga anëtarësia e të gjitha njësive të vetëqeverisjes lokale dhe në këtë drejtim u theksua se çdo komunë duhet t'ia paguajë BNJVL-së në kohë dhe në mënyrë të plotë. Regjistrimi i popullsisë dhe amvisërive që është bërë gjatë vitit 2021 ka rezultuar me zvogëlim të numrit të përgjithshëm të popullsisë në vend, dhe sipas metodologjisë për llogaritjen e shumës së anëtarësimit të komunave në BNJVL (anëtarësimi paguhet në bazë të numrit të banorët në çdo komunë) në Gjatë vitit 2023 të ardhurat do të ulen me gati 10%, kështu që në afat të gjatë duhet të mendojmë se si duhet kompensuar kjo mangësi, dhe si një nga zgjidhjet është rritja e kuotës së anëtarësimit, një problem që mund të diskutohet në mënyrë specifike. Në periudhën e ardhshme. Gjithashtu u theksua se viti i kaluar ishte mjaft joaktiv për shkak të organizimit të zgjedhjeve lokale dhe situatës me KOVID-19, e cila u reflektua në realizimin e aktiviteteve të planifikuara të BNJVL-së. Bordit drejtues i është prezantuar Raporti i auditimit për punën financiare të BNJVL-së për vitin 2021, në të cilin thuhet se pasqyrat financiare në të gjitha aspektet materialisht të rëndësishme paraqesin gjendjen reale financiare në Bashkësi konform Ligjit për kontabilitetin e organizatave jofitimprurëse.

Со реални показатели за утврдување на потребата од воведувањето на централен информациски систем за управување со постапките за даноци на имот

Под точка разно, присутните повторно се навратија на иницијативата за воведувањето на централен информациски систем за управување со постапките за даноци на имот. Со системот, во голем обем би се зголемила ефикасноста на собирањето и зголемувањето на приходите на општините по овој основ, а ќе се зголеми и транспарентноста на целиот процес. За оваа цел, заради првичен увид во состојбите со ефикасноста на водење на даночните постапки по општини, ЗЕЛС се обрати до сите единици на локалната самоуправа со барање за доставување на податоци за бројот на вработени во оваа област и број на издадени решенија за данок на имот за правни и физички лица. Процесот на прибирање на податоците, што ќе послужат за анализа и добивање реални показатели е во тек, а Управниот одбор ќе може да ја разгледа анализата на следната седница.

Me tregues real për përcaktimin e nevojës nga vendosja e sistemit qendror informatik për menaxhim me procedurat për tatime të pronës

Nën pikën të ndryshme, të pranishmit sërish u kthyen në iniciativën për themelimi i sistemit qendror informatik për menaxhim me procedurat për tatim të pronës. Me këtë sistem në vëllim të madh të rrisë efikasitetin, do t'i rrisë të ardhurat e komunave mbi këtë bazë, ndërsa procesin do t'a bëjë më transparent. Për këtë qëllim, për shkak të njohjes fillestare të gjendjes me efikasitetin e menaxhimit të procedurave tatimore nga komunat, BNJVL i'u drejtua të gjithëve me kërkesë për dorëzim të të dhënave. Procesi i mbledhjes të të dhënave të cilët do të shërbejnë për analizë dhe për të fituar treguesit realë është në rrjedhë, ndërsa Bordi drejtues do të mund të shqyrtojë analizën në seancën e ardhshme.

РЕДОВНО ПЛАЌАЊЕ НА ЧЛЕНАРИНАТА – АПЕЛ ОД НАДЗОРНИОТ ОДБОР ДО ОПШТИНИТЕ

Надзорниот одбор на ЗЕЛС, на 26 април 2022 година, ја одржа втората седница на која беа усвоени трите документи кои се однесуваат на финансиското работење и активностите на ЗЕЛС во 2021 година. Пред присутните членови на ова тело беа презентирани: Годишниот наративен, Финансискиот и Ревизорскиот извештај на ЗЕЛС за 2021 година. Во однос на приходната страна, беше нагласено дека согласно со анализите, најголемиот дел од приходите на ЗЕЛС (75 %) се генерирани од членскиот надоместок од општините, каде што наплатата не е на задоволително ниво. Долгот по овој основ изнесува над 35 милиони денари. Беше посочено дека членките на ЗЕЛС, треба редовно и целосно да ја плаќаат членарината кон ЗЕЛС, а оние што имаат долг кон ЗЕЛС по овој основ, имаат можност да ги користат сите механизми, особено потпишување на спогодби со ЗЕЛС за отплата на долгот на рати, со цел тој да се намали. Во однос на расходите, од минатата година се забележува дефицит кој беше покриен од заштедите од претходните години и ова генерално се должи на неизвесноста со активностите заради пандемијата и дел како резултат на одржувањето на локалните избори.

PAGESA E RREGULLT E ANËTARËSISË – APEL NGA BORDI MBIKËQYRËS NDAJ KOMUNAVE

Bordi mbikëqyrës i BNJVL-së më 26 prill, 2022, mbajti seancën e dytë në të cilën i miratuan tre dokumente të cilat kanë të bëjnë me punën financiare dhe aktivitetet e BNJVL-së në vitin 2021. Para anëtarëve të pranishëm në këtë trup u prezantuan: Raporti vjetor narrativ, Raporti financiar dhe Raporti i revizionit i BNJVL-së për vitin 2021. Sa i përket të të hyrave u theksua se konform analizave, pjesa më e madhe të hyrave të BNJVL-së (75%) gjenerohet nga kompensimi i anëtarësisë nga komunat, ku arkëtimi nuk është në nivel të kënaqshëm. Borxhi mbi këtë përmban mbi 35 milion denarë. U përmend se anëtaret e BNJVL-së, kanë mundësi t'i shfrytëzojnë të gjitha mekanizmat, veçanërisht firmosja e marrëveshjeve me BNJVL-në për pagesën e borxhit në këste, me qëllim që i njëjti të zvogëlohet. Lidhur me shpenzimet, nga viti i kaluar shënohet deficit që duhet të mbulohet nga kursimet nga vitet e kaluara dhe kjo kryesisht është rezultat i gjendjes së pasigurtë me aktivitetet për shkak të pandemisë dhe pjesërisht si rezultat i zgjedhjeve lokale.

„УЛОГАТА НА ОПШТИНСКИОТ СОВЕТ ЗА СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА ВО ПРОЦЕСОТ НА КРЕИРАЊЕ НА ЛОКАЛНИ ПОЛИТИКИ ЗАСНОВАНИ НА ДОКАЗИ“

„Улогата на Општинскиот совет за социјална заштита во процесот на креирање на локални политики засновани на докази“ беше темата на обуката што ја организираше ЗЕЛС во просториите на административната зграда во ЗЕЛС тренинг центарот на 5 и на 14 април 2022 година. Околу 50 претставници од општинската администрација, одговорни за социјалната заштита, присуствуваа на оваа средба каде што имаа можност да дискутираат на темите поврзани со надлежностите на локалната самоуправа што произлегуваат од Законот за социјална заштита. Фокусот беше ставен на потребата од воспоставување на општински совет за социјална заштита, чија улога е да ги следи состојбите во оваа област и да даде придонес кон креирање на соодветни локалните политики и мерки за специфичните потреби на овие категории на граѓани. Приоритет за општината е да ги идентификува социјалните проблеми и ранливите групи во заедницата, односно да обезбеди релевантни податоци за нив.

За намалување на сиромаштијата и социјалната исклученост, општините треба да се фокусираат на превенирање на можностите за настанување на ваквите категории на граѓани, особено преку обезбедување на соодветни социјални мерки во областа на образованието, вработувањето, стипендирањето, домувањето и други. Општините, во согласност со Законот, можат да обезбедат и други права и социјални услуги во областа на социјалната заштита, како и средства за нивна имплементација. Дадена е прилично широка можност општината самостојно да одлучи кои социјални услуги се најсоодветни за потребите од оваа категорија на граѓани од нивната општина.

„ROLI I KËSHILLAVE KOMUNALE PËR MBROJTJE SOCIALE NË PROCESIN E KRIJIMIT TË POLITIKAVE LOKALE TË BAZUARA NË DËSHMI“

„Roli i Këshillave komunale për mbrojtjen sociale në procesin e krijimit të politikave lokale të bazuara në dëshmi“ ishte temë e trajnimit që e organizoi BNJVL në hapësirat e ndërtesës administrative në Qendrën e trajnimeve të BNJVL-së më 5 dhe 14 prill, 2022. Rreth 50 përfaqësues nga administrata komunale, përgjegjës për mbrojtje sociale morrën pjesë në këtë takim ku patën mundësi të diskutojnë në tema lidhur me kompetencat e vetëqeverisjes lokale që rrjedhin nga Ligji për mbrojtje sociale. Fokusi i'u vendos nevojës nga themelimi i këshillit komunal për mbrojtje sociale, roli i së cilit është t'i ndjekë gjendjet në këtë lëmi dhe të jep kontribut drejt krijimit të politikave adekuate lokale dhe masave për nevojat specifike të këtyre kategorive të qytetarëve. Prioritet për komunat është të identifikojë problemet sociale dhe grupet e rrezikuara në bashkësi, respektivisht të sigurojë të dhëna relevante mbi të njëjtat.

Për të reduktuar varfërinë dhe përjashtimin social, komunat duhet të fokusohen në parandalimin e shfaqjes së kategorive të tilla të qytetarëve, veçanërisht duke ofruar masa të duhura sociale në fushën e arsimit, punësimit, bursave, banimit dhe të tjera. Komunat, në pajtim me Ligjin, mund të ofrojnë të drejta dhe shërbime të tjera sociale në fushën e mbrojtjes sociale si dhe mjete për zbatimin e tyre. Ekziston një mundësi mjaft e gjerë që komuna të vendosë në mënyrë të pavarur se cilat shërbime sociale janë më të përshtatshme për nevojat e kësaj kategorie të qytetarëve nga komuna e tyre.

Обуката беше збогатена и со искуства од општините. Така, на првата обука, Анкица Кијајова, советник за социјална заштита во Општина Пробиштип, говореше за процесот на воспоставувањето на Општинскиот совет за социјална заштита, каде е изработен и усвоен Деловник за работа на Советот. Таа посочи и на искуството и придобивките од обуката што беше реализирана со поддршка на ЗЕЛС, а наменета за членовите на Општинскиот совет за социјална заштита. На втората обука, практични искуства пренесе претставникот од Општина Гостивар, Мартин Андоновски, од Одделението за локален економски развој, кој говореше за процесот на развивање на социјален план на општината, утврден со консултации со сите членови на Општинскиот совет за социјална заштита. Во периодот што претстои, ЗЕЛС ќе продолжи со активностите за јакнење на општинските капацитети во областа на социјалната заштита.

Trajnimi u pasurua edhe me përvojat e komunave. Në këtë mënyrë, në trajnimin e parë Ankica Kijajova, këshilltar për mbrojtje sociale në komunën e Probishtipit foli mbi procesin themelimit të Këshillit komunal për mbrojtje sociale, ku është përpiluar dhe miratuar Rregullorja e punës për këshillin. Ajo përmendi edhe përvojat dhe përfitimet nga trajnimi që u realizua me përkrahjen e BNJVL-së dhe i dedikuar për anëtarët e këshillit komunal për mbrojtje sociale. Në trajnimin e dytë, përvojat praktike i ndanë përfaqësuesi i Komunës së Gostivarit, Martin Andonovski, nga Seksioni për zhvillim ekonomik lokal, i cili foli mbi procesin e zhvillimit të planit social të komunës, të përcaktuar në konsultim me të gjithë anëtarët e këshillit komunal për mbrojtje sociale. BNJVL edhe në periudhën e ardhshme do të vazhdojë me aktivitetet për përforcimin e kapaciteteve komunale në fushën e mbrojtjes sociale.

ПРЕДАДЕНА ДОНАЦИЈАТА ОД 48 ЛАПТОПИ ЗА УЧЕНИЦИТЕ ОД СОЦИЈАЛНО РАНЛИВИТЕ СЕМЕЈСТВА

Претставници од општините Битола, Велес и Штип на 5 април 2022 година, во административната зграда на ЗЕЛС, ја примија донацијата од вкупно 48 лаптопи за учениците од социјално ранливите семејства, утврдена во претходно склучените договори. Секоја од општините доби по 16 лаптопи. Во договорот, исто така е утврдено дека децата што ќе ги користат овие електронски уреди ќе добијат и соодветна обука за дигитална писменост. Овие лаптопи општините ќе ги предадат во трајна сопственост на училиштата кои се во нивна надлежност.

Целта на донацијата е да се задоволат образовните потреби на учениците од социјално ранливите семејства, односно да се овозможи нивно активно вклучување во процесот на дигиталното учење, чија примена е сè позастапена во образованието во нашата држава. Донацијата е обезбедена во рамките на проектот „Зајакнување на локалните капацитети за спроведување на Агендата 2030 и принципот **Никој да не биде изоставен**“, имплементиран од ЗЕЛС и Мрежата на асоцијации на локалните власти од ЈИЕ (НАЛАС), во соработка со ГИЗ, а во името на германското Сојузно министерство за економска соработка и развој. Овој проект има за цел да ги зајакне капацитетите на единиците на локалната самоуправа и да им даде поддршка во примената на социјалните пристапи, а со крајна цел - социјална инклузија на ранливите групи граѓани.

U DORËZUAN 48 LAPTOPË, DONACION PËR NXËNËSIT NGA FAMILJET ME RREZIK SOCIAL

Përfaqësuesit e komunave: Manastir, Veles dhe Shtip, më 5 mars, 2022, në ndërtesën administrative të BNJVL-së, firmosën marrëveshje për pranim të donacionit të laptopëve për nxënësit e familjeve me rrezik social. Çdonjëra prej komunave morri nga 16 laptopa. Në marrëveshje, gjithashtu u përcaktua se fëmijët të cilët do të shfrytëzojnë këto aparate elektronike do të marrin trajnimin adekuat për mësim të digjital. Komunat, këto laptopa do t'i dorëzojnë në pronësi afatgjate në shkollat të cilat janë në kompetencë të tyre..

Qëllimi i donacionit është të kënaqen nevojat arsimore të fëmijëve që rrjedhin nga familjet me rrezik social, respektivisht, të mundësohet përfshirja e tyre aktive në procesin e mësimit digjital, zbatimi i të cilit është më i përfaqësuar në arsim në shtetin tonë. Donacioni u sigurua në kuadër të projektit „Përforcim i kapaciteteve lokale për zbatimin e Agjendës 2030 dhe parimit **Askush të mos mbetet i anashkaluar**", implementuar nga BNJVL dhe Rrjeti i asociacioneve të pushteteve lokale nga EJL (NALAS), në bashkëpunim me GIZ, ndërsa në emër të Ministrisë Federale Gjermane për bashkëpunim ekonomik dhe zhvillim. Ky Projekt ka për qëllim t'i përforcojë kapacitetet e njësive të vetëqeverisjes lokale dhe t'u japë përkrahje në zbatimin e qasjes sociale, ndërsa me qëllim përfundimtar – inkluzioni social të grupeve të rrezikuara të qytetarëve.

ГЕНЕРАЛНОТО СОБРАНИЕ УСВОИ ЗНАЧАЈНИ ДОКУМЕНТИ ОД РАБОТЕЊЕТО НА ЗЕЛС ЗА 2021 ГОДИНА

KUVENDI GJENERAL MIRATOI DOKUMENTE TË RËNDËSISHME NGA PUNA E BNJVL-SË PËR VITIN 2021

Генералното собрание на ЗЕЛС, на 26 април 2022 година, во хотелот „Александар палас", пред прославата на јубилејот - 50 години од основањето на ЗЕЛС, ја одржа втората седница. Делегатите беа информирани за активностите на Управниот одбор на ЗЕЛС за периодот од неговото конституирање па до оваа седница, а исто така, присутните ги разгледаа и ги усвоија значајните документи од финансиското работење и реализацијата на активностите на Заедницата за 2021 година.

Претседателката на ЗЕЛС, Данела Арсовска, во своето обраќање до делегатите посочи дека во претходните шест месеци, најголем предизвик за сите единици на локалната самоуправа беше негативното влијание на енергетската криза, која и понатаму претставува сериозна закана за планираниот развој и за ликвидноста на речиси сите општини. Во таа насока, Управниот одбор посвети

Kuvendi Gjeneral i BNJVL-së më 26 prill, 2022, në hotelin ,,Aleksandar Palas", para kremtimit të Jubileut – 50 vjet nga themelimi i BNJVL-së, mbajti seancën e dytë. Delegatët u informuan mbi aktivitetet e Bordit drejtues të BNJVL-së për periudhën nga konstituimi i tij e deri në këtë seancë, gjithashtu të pranishmit i shqyrtuan dhe miratuan dokumente të rëndësishme nga puna financiare dhe realizimi i aktiviteteve të Bashkësisë për vitin 2021.

Kryetarja e BNJVL-së, Danella Arsovska, në fjalimin e saj përmendi se në gjashtë muajt e kaluar si sfidë më e madhe me të cilën u ballafaquan të gjitha njësitë e vetëqeverisjes lokale ishte ndikimi negativ i energjisë elektrike, që edhe mëtej paraqet rrezik për zhvillimin e planifikuar për likuiditet të pothuajse të gjitha komunave. Në këtë drejtim Bordi drejtues i kushtoi

сериозно внимание на овој предизвик на сите шест седници што ги одржа во периодот декември 2021 – април 2022 година и уште на почетокот на годината, на 10 јануари, одржа седница на која донесе повеќе предлог-мерки за поддршка. Предлозите беа доставени до Владата на РСМ со цел изнаоѓање на заеднички решенија за намалување на влијанието на кризата врз општините. Досега, на оваа тема се одржани две средби со Владата. Првата, на 18 јануари 2022 година, кога присуствуваше раководството на ЗЕЛС, неколку претставници од Управниот одбор, министрите за финансии, за економија, за локална самоуправа и заменик-претседателот на Владата задолжен за економски прашања. Втората беше одржана на 30 март 2022, на која присуствуваше речиси целиот состав на УО и истите министри, но овојпат предводени од премиерот, Димитар Ковачевски. За жал, и по двете средби, сè уште нема конкретни одговори за најавените предлог-модели од нивна страна.

Неопходна е поголема финансиска стабилност на општините

Арсовска посочи дека ваквата состојба, всушност, е резултат на повеќедецениското потценување на локалната власт и нејзиното постојано држење во финансиска зависност, по што говореше и за ревидираните Систематизирани ставови на ЗЕЛС, најзначајниот документ на Заедницата во кој се опфатени сите приоритетни прашања на единиците на локалната самоуправа за натамошен развој на децентрализацијата и за подобрувањето на квалитетот на спроведувањето на префрлените надлежности. Како најважен дел во нив се ставовите за фискалната стабилност на локалната власт и барањата општините да добиваат средства од ДДВ најмалку 10 %, наместо сегашните 4,5 % и 50 % од персоналниот данок, наместо

vëmendje serioze kësaj sfide në gjashtë seancat që u realizuan në periudhën dhjetor 2021 – prill 2022 dhe që në fillim të vitit, më 10 janar, u mbajt seanca në të cilën miratoi shumë propozim-masa për përkrahje. Propozimet u parashtruan në Qeveri për gjetjen e zgjidhjeve të përbashkëta për dalje nga sfidat me krizën energjetike e të gjitha komunave. Deri më tani mbi këtë temë me Qeverinë u realizuan dy takime. I pari më 18 janar, 2022 në praninë e kryesisë së BNJVL-së dhe disa përfaqësues të Bordit drejtues nga ana e Qeverisë ishin ministrat për financa, për ekonomi, për vetëqeverisje lokale dhe zëvendës-kryeministër i Qeverisë i obliguar për çështje ekonomike. Takimi i dytë u mbajt më 30 mars, 2022 ku morrën pjesë pothuajse të gjithë anëtarët e Bordit drejtues të BNJVL-së dhe përveç katër ministrave të njëjtë kësaj radhe mori pjesë edhe kryeministri Dimitar Kovaçevski. Për fat të keq takimi përsëri përfundoi pa zgjidhje konkrete dhe ende nuk kemi marrë një përgjigje me propozimet e modeleve të paralajmëruara.

Stabilitet i domosdoshëm financiar i komunave

Arsovska përmendi se gjendja e këtillë është në fakt si rezultat i nënvlerësimit të pushtetit lokal dekada me radhë dhe mbajtja e të njëjtit në një varësi afatgjate financiare, me ç’rast foli edhe mbi ,,Qëndrimet e sistematizuara të BNJVL-së” është dokumenti më i rëndësishëm i Bashkësisë i cili i mbulon të gjitha çështjet prioritare të njësive të vetëqeverisjes lokale për zhvillimin e mëtutjeshëm të decentralizimit dhe për përmirësimin e cilësisë së realizimit të kompetencave të transferuara. Si pjesë më e rëndësishme në to janë qëndrimet për stabilitetin fiskal të pushtetit lokal dhe kërkesa që komunat të marrin mjete nga së paku 10 % që tani është 4.5% ndërsa nga tatimi personal 50%, në

сегашните 3 %. Во таа насока беше изнесено и несогласувањето со предлог-измените на Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа, што се наоѓа во собраниска процедура.

Беше нагласена и средбата на раководството на ЗЕЛС со високи претставници од ЕВН, по добиената констатација од повеќе општини за забележано доцнење на исплатата на средствата од комуналната такса за улично осветлување. Управниот одбор ги разгледуваше и можностите за подобрување на финансиските приходи од сопствени извори, особено за обезбедување на објективниот број на решенија за данокот на имот. И тука, поголем број општини укажуваа дека Агенцијата за катастар на недвижности не ја спроведува законската обврска за префрлање на бараните податоци. ЗЕЛС го реафирмираше барањето, Агенцијата бесплатно да ги префрла податоците од имателите на имот на општините, како и заложбата за обезбедување на унифициран електронски систем за наплата на данокот на имот за сите општини.

Беше посочено дека на седниците на Управниот одбор се разгледувани и други прашања, како за трошоците за исплаќање на средства за надомест за извршените услуги за реализација на локалните избори, при што е констатирано отпочнување на иницијатива за законски измени, каде што општините ќе бидат ослободени од оваа обврска,особено што локалните избори ги спроведува ДИК и воедно ја утврдува цената за исплата на услугата. Теми на дискусија на седниците на УО на ЗЕЛС беа и состојбите во противпожарните служби, потоа за потребата од поголема покриеност со урбанистички планови, за зголемување на блок дотациите, за поддршка на руралните општини преку разни облици и концесии каде локалната власт ќе има значајна улога во донесувањето на одлуки и собирањето на поголем процент од финансиските средства и друго. Во консултација со сите општини, Управниот одбор го усвои и новиот Предлог-меморандум за соработка со Владата, бидејќи постојниот е склучен пред дваесетина години, односно на 5 март

vend të 3% aktual. Në këtë drejtim u parashtrua edhe mos-harmonizimi me propozim-ndryshimet në Ligjin për financim të njësive të vetëqeverisjes lokale, që është në procedurë parlamentare.

U theksua edhe takimi kryesisë së BNJVL-së me përfaqësuesit e lartë të EVN-së, pas njoftimit nga disa komuna se ka vonesa në pagesën e mjeteve nga taksat komunale për ndriçimin e rrugëve . Bordi Drejtues ka shqyrtuar edhe mundësitë për përmirësimin e të hyrave financiare nga burimet personale, veçanërisht në pjesën e sigurimit të numrit objektiv të vendimeve për tatimin në pronë. Edhe këtu numër i madh i komunave kanë treguar se Agjencia për Kadastër të Patundshmërive nuk e ka zbatuar obligimin ligjor për transferimin e të dhënave të kërkuara. BNJVL riafirmoi kërkesën që Agjencia të transferojë të dhënat nga pronarët e pronave të komunave pa pagesë, si dhe përkushtimin për sigurimin e sistemit të unifikuar elektronik për mbledhjen e tatimit në pronë për të gjitha komunat.

U theksua se në seancat e Bordit Drejtues janë shqyrtuar edhe çështje të tjera, siç janë shpenzimet për pagesën e kompensimit për shërbimet e ofruara për zgjedhjet lokale, si dhe u tha se një iniciativë për ndryshime ligjore, ku komunat do të përjashtohen nga ky obligim, aq më tepër që zgjedhjet lokale i mban KSHZ dhe përcakton edhe çmimin për pagesën e shërbimit. Tema të diskutimit në seancat e Bordit drejtues të BNJVL-së ishin edhe gjendjet në shërbimet e zjarrfikësve, pastaj nevoja për mbulim më të madh me plane urbanistike, shtimi i bllok-dotacioneve, përkrahja e komunave rurale përmes formave dhe koncesioneve të ndryshme ku pushteti lokal do të luajë një rol të rëndësishëm rolin në vendimmarrje dhe mbledhjen e një përqindjeje më të madhe të mjeteve etj. Në konsultim me të gjitha komunat, Bordi drejtues miratoi Propozimin e ri - Memorandumin e Bashkëpunimit me Qeverinë, sepse memorandumi ekzistues është lidhur para gati njëzet

2003 година. Предлог-меморандумот се наоѓа на разгледување од Владата.

Апел за поголема вклученост на општините при разгледувањето на иницијативите, барањата, предлог-законските решенија доставени од ЗЕЛС

Во своето обраќање до делегатите на Генералното собрание, претседателката на ЗЕЛС, Данела Арсовска апелираше до претставниците од општините за нивна поголема вклученост при разгледувањето на сите заклучоци на УО, барања, документи и закони што ги доставува стручната служба на ЗЕЛС по електронски пат и за кои бара одговори со конкретни ставови и мислења за нив.

На седницата, извршната директорка на ЗЕЛС, Душица Перишиќ, го презентираше Извештајот за реализацијата на буџетот на ЗЕЛС за 2021 година. Таа посочи дека најголемиот дел од приходите на ЗЕЛС доаѓаат од членарината на нејзините членки, при што нагласи дека наплатата треба да е редовна и континуирана, а онаму каде што има нереализирани долгови, да се утврди најповолниот начин за нивно подмирување. Исто така, ЗЕЛС и оваа година го публикува Годишниот извештај на ЗЕЛС за 2021 година, кој им беше поделен на сите делегати на Собранието, а каде на транспарентен начин, преку текст, слики и дијаграми се претставени сите активности на органите и телата на ЗЕЛС, реализирани претходната година, како и приходите и расходите разграничени по соодветни ставки. Во Ревизорскиот извештај, подготвен од независна ревизорска компанија, е посочено дека финансиските извештаи во сите материјално значајни аспекти, ја презентираат реално финансиската состојба во ЗЕЛС, како и нејзината финансиска успешност, во согласност со Законот за сметководство на непрофитни организации. Присутните едногласно ги усвоија сите значајни документи од работењето на ЗЕЛС за 2021 година и ѝ посакаа успешни активности и за оваа 2022 година.

viteve, gjegjësisht më 5 mars 2003 dhe i njëjti është në shqyrtim nga Qeveria.

Apel për përfshirje më të madhe të komunave gjatë shqyrtimit të iniciativave, kërkesave, propozim-aktvendimet ligjore, të cilat janë parashtruar në BNJVL

Kryetarja e BNJVL-së, Danella Arsovska, në fjalimin e saj para delegatëve të Kuvendit të Gjeneral, apeloi deri te përfaqësuesit e komunave për angazhim më të madh në shqyrtimin e të gjitha konkluzioneve të Bordit drejtues, kërkesave, dokumenteve dhe ligjeve të dorëzuara nga shërbimi profesional i BNJVL-së në mënyrë elektronike dhe mbi të cilat kërkon përgjigje konkrete me pikëpamje dhe mendime konkrete për to.

Në seancë, drejtori ekzekutiv i BNJVL-së, Dushica Perishiq, prezantoi Raportin për realizimin e Buxhetit të BNJVL-së për vitin 2021. Ajo përmendi se një pjesë më e madhe e të hyrave të BNJVL-së vjen nga anëtarësia e anëtareve të saj, me ç'rast përmendi se arkëtimi duhet të jetë i rregullt dhe i vazhdueshëm, ndërsa aty ku ka borxhe të parealizuara duhet të përçohet mënyra më e volitshme për pagesën e tyre. Gjithashtu, BNJVL edhe këtë vit publikoi ,,Raportin vjetor të BNJVL-së për vitin 2021", që i'u nda të gjithë delegatëve të Kuvendit, ndërsa ku në mënyrë transparente përmes tekstit dhe fotografive dhe diagrameve u prezantuan të gjitha aktivitetet e organeve dhe trupave të BNJVL-së, të realizuara nga viti i kaluar, si dhe të hyrat dhe shpenzimet e përkufizuara në pikët përkatëse. Në raportin auditiv, të përpiluar nga ana e kompanisë së pavarur auditive u përmend se raportet financiare në të gjitha aspektet e rëndësishme materiale, prezantojnë gjendjen financiare në BNJVL, si dhe suksesin financiar të saj, konform Ligjit për kontabilitet të organizatave jofitimprurëse. Të pranishmit unanimisht miratuan të gjitha dokumentet e rëndësishme nga puna e BNJVL-së për vitin 2021 dhe i dëshiruan aktivitete të suksesshme edhe për vitin.

„ЗЕЛС 50 ГОДИНИ ЗАЕДНО СО ОПШТИНИТЕ“ - СВЕЧЕНО ОДБЕЛЕЖУВАЊЕ НА ЈУБИЛЕЈОТ НА ЗЕЛС

„ЗЕЛС денес го прославува јубилејот - 50 години од основањето, под наслов „ЗЕЛС 50 години заедно со општините“. Мал е бројот на асоцијации што можат да се пофалат со ваква импозантна бројка на сопствено континуирано градење и развивање. ЗЕЛС педесетгодишната работа неуморно ја посвети на создавање систем на локална самоуправа по мерка на граѓаните и прерасна во авторитативна, респектирана и моќна заедница.“

Ова го истакна претседателката на ЗЕЛС, Данела Арсовска, на почетокот на своето обраќање на свеченоста што беше организирана во хотелот „Александар Палас“ на 26 април, датумот кога во далечната 1972 година е основана тогашната Заедница на општините и градовите на Македонија (ЗОГМ) и кој во Статутот на ЗЕЛС е утврден како Ден на ЗЕЛС и Ден на општините.

На настанот присуствуваа актуелните градоначалници и претставници од Комитетот на советите при ЗЕЛС, повеќе министри и заменици-министри од Владата на РСМ, високи претставници од дипломатскиот кор, како и значајни личности кои со своите заложби придонеле за досегашниот развој на ЗЕЛС и на процесот на децентрализација на

„BNJVL 50 VJET SË BASHKU ME KOMUNAT“ - SHËNIMI SOLEMN I JUBILEUT TË BNJVL-SË

-BNJVL sot kremton Jubileun – 50 vjet nga themelimi i saj me titull ,,BNJVL 50 vjet së bashku me komunat”. I vogël është numri i asociacioneve që mund të lavdërohen me një numër impozant të këtillë në ndërtim dhe zhvillim të vazhdueshëm. BNJVL punën pesëdhjetëvjeçare i’a dedikoi krijimit të sistemit të vetëqeverisjes lokale sipas masës së qytetarëve dhe u zhvillua në bashkësi autoritare, të respektuar dhe të fuqishme.

Këtë e theksoi kryetarja e BNJVL-së, Danella Arsovska, në fillim të fjalimit të saj në solemnitetin që u organizua në hotelin ,,Aleksandar Palas” më 25 prill, data kur në vitin 1972 të largët u themelua Bashkësia e atëhershme e komunave dhe qyteteve të Maqedonisë (BKQM) dhe që në Statutin e BNJVL-së është përcaktuar si ,,Dita e BNJVL-së dhe Dita e komunave “.

Në këtë ngjarje morrën pjesë kryetarët dhe përfaqësuesit aktualë të Komiteteve të këshillave në kuadër të BNJVL-së, shumë ministra dhe zëvendës ministra nga Qeveria e RMV, përfaqësues të lartë nga kori diplomatik, si dhe personat e rëndësishëm të cilët në përpjekjet e tyre kanë kontribuar për zhvillimin e deritanishëm të BNJVL-së

власта во нашата земја. На свечениот настан, се обратија и претседателот на Владата на РСМ, Димитар Ковачевски, амбасадорката на Соединетите Американски Држави, Кејт Мери Брнз и претставникот на Делегацијата на Европската Унија во нашата земја, Штефен Худолин, раководител на Секторот за соработка. Амбасадорот на Република Франција во нашата земја, Сирил Бомгартнер, со своето присуство на настанот ја потврди долгогодишната поддршка што оваа земја ѝ ја дава на нашата држава и на локалните власти во неа.

„Ни претстои ново поглавје во процесот на испишување на историјата на ЗЕЛС и на децентрализацијата на власта во земјата“ - нагласи претседателката на ЗЕЛС, Данела Арсовска

Претседателката на ЗЕЛС посочи дека јубилејот, всушност претставува и потсетување на целиот процес на градење на децентрализиран систем во државата. Во периодот пред осамостојувањето на земјата, општините имале дури и државнички функции, потоа, по независноста на државата, настанува одреден „вакуум“ и се смета за најлош период за локалната власт, сè до периодот на повторно јакнење на децентрализацијата на власта во земјава, чија имплементација, официјално започна на 1 јули 2005 година. Во овој период, со својата сила и потенцијал ЗЕЛС дава голем придонес и има значајна улога во процесот на донесување на нови законски решенија, односно во креирањето на структурата, функционирањето, надлежностите и финансирањето на локалната власт,

dhe procesin e decentralizimit të pushtetit në vendin tonë. Në ngjarjen solemne u drejtua edhe Kryeministri i Qeverisë së RMV, Dimitar Kovaçevski, ambasadorja e Shteteve të Bashkuara të Amerikës, Kejt Meri Bërns dhe përfaqësues i Delegacionit të Bashkimit Evropian në vendin tonë, Shtefen Hudolin, udhëheqësi i Sektorit për bashkëpunim. Ambasadori i Republikës së Francës në vendin tonë, E.T. Siril Bomgartner me pjesëmarrjen e tij në këtë ngjarje vërtetoi përkrahjen shumëvjeçare që vendi jonë i'a jep shtetit tonë dhe pushteteve lokale në të.

„Na paraprin një kapitull i ri në procesin e shënimit të historisë të BNJVL-së dhe të decentralizimit të pushtetit në vend” theksoi kryetarja e BNJVL-së, Danella Arsovska

Kryetarja i BNJVL-së theksoi se jubileu në fakt është përkujtues i gjithë procesit të ndërtimit të sistemit të decentralizuar në vend. Në periudhën para pavarësisë së vendit, komunat kishin edhe funksione shtetërore, pastaj pas pavarësimit të shtetit, ndodh një ,,vakum” i caktuar dhe konsiderohet periudha më e keqe për pushtetin lokal, deri në periudhën e riforcimit të decentralizimit të pushtetit në vend, zbatimi i të cilit filloi zyrtarisht më 1 korrik 2005. Në këtë periudhë, me fuqinë dhe potencialin e saj, BNJVL jep një kontribut të madh dhe ka rol të rëndësishëm në procesin e miratimit të aktvendimeve të reja ligjore, përkatësisht në krijimin e strukturës, funksionimit, kompetencave dhe financimit të pushtetit lokal, veçanërisht në krijimin e Ligji të ri për vetëqeverisje lokale (2002) dhe Ligji për

особено при креирањето на новиот Закон за локална самоуправа (2002) и Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа (2004). Арсовска потенцираше дека по пет децении ЗЕЛС обединува 80 општини и Град Скопје, како посебна единица на локалната самоуправа и продолжува да ја остварува својата примарна функција, а тоа е да ги реализира сите оние барања што ги имаат единиците на локалната самоуправа во делот на обезбедување што е можно поголема фискална независност и овозможување стабилност на општините, како и да ги застапува нивните интереси.

На крајот од своето обраќање Арсовска упати честитка до ЗЕЛС и ветување: „На ЗЕЛС ќе ѝ посакам и натаму да биде цврста, единствена и истрајна во остварувањето на своите цели. Можам да ветам дека ќе вложиме силни напори следниве години да обезбедиме значајни промени, што дефинитивно треба да се случат во локалната власт. Би рекла дека ни претстои ново поглавје во процесот на испишување на историјата на ЗЕЛС и на децентрализацијата на власта во земјата. Преку ЗЕЛС ќе продолжиме со лобирањето за пакетот на промени за обезбедување на силни и финансиски стабилни општини; општини кои се подготвени да преземат нови надлежности и општини со добра организациска поставеност за обезбедување на квалитетни услуги за граѓаните“.

financimin e njësive të vetëqeverisjes lokale (2004). Arsovska theksoi se BNJVL pas pesë dekadash bashkon 80 komuna dhe një njësi tjetër speciale të vetëqeverisjes lokale, gjegjësisht Qytetin e Shkupit dhe vazhdon ta përmbushë funksionin e vet primar, që është realizimi i të gjitha kërkesave të njësive të vetëqeverisjes lokale në pjesën për sigurimin e pavarësisë sa më të madhe fiskale dhe për të mundësuar stabilitetin e komunave, si dhe për të përfaqësuar interesat e tyre.

Në fund të fjalimit së saj, Arsovska e uroi BNJVL-në dhe premtoi - ,,Do të dëshiroj që BNJVL edhe mëtej të jetë e fortë, unike dhe këmbëngulëse në arritjen e qëllimeve të saj. Mund të premtoj se do të bëjmë përpjekje të forta në vitet në vijim për të siguruar ndryshime të rëndësishme, të cilat duhet të ndodhin patjetër në pushtetin vendor. Do të thoja se jemi para një kapitulli të ri në procesin e shkrimit të historisë së BNJVL-së dhe decentralizimit të pushtetit në vend. Përmes BNJVL-së do të vazhdojmë të lobojmë për pakon e ndryshimeve për të siguruar komuna të forta dhe financiarisht stabile; komunat që janë të gatshme të marrin kompetenca të reja dhe komunat me një strukturë të mirë organizative për të ofruar shërbime cilësore për qytetarët".

ПремиеротКовачевскијанагласиконтинуираната поддршка на Владата кон општините

Јубилејот, 50 години од основањето на ЗЕЛС, го честиташе и претседателот на Владата на РСМ, Димитар Ковачевски, кој во своето обраќање зборуваше за поддршката на Владата кон општините, за важноста од соработката на централната и локална власт, како и за поддршката на ЕУ и САД во градењето на демократските капацитети за просперитет и економски напредок. Премиерот Ковачевски посочи дека Владата силно го поддржува рамномерниот регионален економски развој и во таа насока се реализирани бројни инфраструктурни проекти за подобрување на условите за живот на сите граѓани. Исто така, Ковачевски нагласи дека со измените во Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа треба да се зајакне децентрализацијата и да се овозможи максимално можен трансфер на надлежности од централно на локално ниво. „За таа цел се реализира реформата за унапредување на фискалната децентрализација преку трите главни столба и тоа раст на приходите на општините, отплата на долговите, како и домаќинско, транспарентно и отчетно работење. Инфраструктурните проекти за општините се од големо значење, затоа Владата со програмата ТАВ реализира инфраструктурни проекти низ целата држава, во скоро сите општини, како уредување на водоводни мрежи, речни корита, училишни згради, младински центри, патишта за поврзување, домови на култура и друго" - рече Ковачевски. Тој говореше и за реализацијата на Проектот за подобрување на општинските услуги (МСИП), финансиран со заем од Меѓународната банка за обнова и развој (Светска банка), а во рамките на овогодишниот буџет за МСИП ја нагласи реализацијата на проектите за подобрување на енергетската ефикасност. Своето обраќање Ковачевски го заврши со зборовите: „Секоја криза претставува можност, силно верувам дека од оваа светска економска и енергетска криза ќе излеземе посилни како држава, посплотени и ќе работиме заедно со една единствена цел за просперитет и напредок за нас и за генерациите што доаѓаат".

„Силата на ЗЕЛС е во единството на нејзините членки, споделените знаења и способност да биде конструктивен партнер на централната власт" - потенцираше амбасадорката на САД, Кејт Мери Брнз

На свеченоста, пред присутните се обрати и амбасадорката на Соединетите Американски Држави, Кејт Мери Брнз, која посочи дека САД ќе продолжат да бидат стратешки партнер на нашата земја во градењето на стабилна демократија, а општините се јадрата на демократијата. Амбасадорката Брнз истакна дека силата на ЗЕЛС е единството на нејзините членки, споделените знаења и способност да биде конструктивен партнер на централната власт. Таа на крајот упати апел до ЗЕЛС и до градоначалниците: „Ја

Kryeministri Kovaçevski theksoi përkrahjen e vazhdueshme të Qeverisë ndaj komunave

Jubileun – 50 vjet nga themelimi i BNJVL-së e uroi edhe Kryetari i Qeverisë së RMV, Dimitar Kovaçevski, i cili në fjalimin e tij foli mbi përkrahjen e Qeverisë ndaj komunave, për rëndësinë e bashkëpunimit të pushtetit qendror dhe lokal, si dhe për përkrahjen e BE-së dhe SHBA-ve në ndërtimin e kapaciteteve për prosperitet dhe avancim ekonomik. Kryeministri Kovaçevski, përmendi se Qeveria fuqimisht përkrah zhvillimin e barabartë rajonal dhe në atë drejtim janë realizuar projekte të shumta për përmirësimin e kushteve të jetës së qytetarëve. Gjithashtu Kovaçevski theksoi se ndryshimet në Ligjin për financim të njësive të vetëqeverisjes lokale duhet të përforcohet decentralizimi dhe të mundësohet transferi maksimal i mundshëm i kompetencave nga niveli qendror në atë lokal. „Për këtë qëllim realizohen reforma për avancimin e decentralizimit fiskal përmes tre shtyllave kryesore dhe atë rritja e të hyrave të komunave, pagesa e borxhit, si dhe amvisëritë, puna transparente dhe llogaridhënëse. Projektet infrastrukturore për komunat janë mjaft të rëndësishme, prandaj Qeveria me programin TAV realizon projekte infrastrukturore nëpër mbarë shtetin, pothuajse në të gjitha komunat, si rregullimi i rrjeteve të ujësjellësit, shtretërve të lumenjve, ndërtesave të shkollave, qendrave rinore, rrugëve lidhëse, shtëpive të kulturës dhe një sërë projektesh të tjera infrastrukturore. Ai foli edhe për realizimin e Projektit për përmirësimin e shërbimeve komunale, i financuar (MSIP) me kredi nga Banka Ndërkombëtare për Rindërtim dhe Zhvillim (Banka Botërore) ndërsa në kuadër të buxhetit të këtij viti për projektin MSIP, theksoi realizimin e projekteve për përmirësimin e efikasitetit energjetik. Kovaçevski e përfundoi fjalimin e tij me fjalët - „Çdo krizë është një mundësi, besoj fuqishëm se nga kjo krizë globale ekonomike dhe energjetike do të dalim më të fortë si vend, më të bashkuar dhe do të punojmë së bashku me një synim të vetëm për prosperitet dhe përparim për ne dhe brezat që po vijnë".

„Forca e BNJVL-së është në unitetin e anëtareve të saj, njohuritë e përbashkëta dhe aftësinë për të qenë një partner konstruktiv i qeverisë qendrore", theksoi Ambasadorja e SHBA, Kejt Meri Bërns

Në këtë solemnitet para të pranishmëve u drejtua ambasadorja e Shteteve të Bashkuara të Amerikës, Kejt Meri Bërns, e cila theksoi se Shtetet e Bashkuara do të vazhdojnë të jenë partner strategjik i vendit tonë në ndërtimin e një demokracie të qëndrueshme dhe komunat janë bërthama e demokracisë. Ambasadori Bërns theksoi se forca e BNJVL-së është uniteti i anëtarëve të saj, njohuritë e përbashkëta dhe aftësia për të qenë partner konstruktiv i pushtetit qendror. Në fund ajo apeloi deri te BNJVL dhe kryetarët e komunave -I bëjmë thirrje BNJVL-së që të vazhdojë të shfrytëzojë forume të hapura

повикуваме ЗЕЛС да продолжи да користи отворени и транспарентни форуми за политичко размислување. Додека гледаме кон иднината и предизвиците што претстојат, ги повикувам сите градоначалници да продолжат да работат заедно под чадорот на ЗЕЛС за да се направи успешна децентрализација. Соединетите Држави ќе продолжат да работат со општините и ќе стојат покрај вас како партнер додека работите за подобро да им служите на вашите заедници".

„Околу 40 % од годишниот буџет на ИПА се троши на локални проекти" - рече Штефен Худолин, претставник од Делегацијата на ЕУ во нашата земја

И претставникот од Делегацијата на Европската Унија во нашата земја, Штефен Худолин, во своето обраќање ѝ го честита педесетгодишниот роденден на ЗЕЛС и нагласи дека општините се првото ниво за граѓаните да практикуваат демократија. Тој посочи дека во сите земји, членки на Европската Унија, асоцијациите на локалните и регионалните власти се важни институционални чинители кои активно учествуваат во сите јавни дискусии и одлуки кои се однесуваат на поднационално ниво. Исто така, Худолин потсети и на некои од програмите на ЕУ за поддршка на локалната власт, нагласувајќи дека околу 40 % од годишниот буџет на ИПА се троши на локални проекти. Притоа, претставникот од ЕУ во нашата земја изрази жалење што по локалните избори, во октомври минатата година, под знак прашалник се ставени голем број клучни инвестиции поддржани од ЕУ, пред сè во областа на управувањето со цврст отпад.

dhe transparente për mendim politik. Meqë shikojmë nga e ardhmja dhe sfidat përpara, u bëj thirrje të gjithë kryetarëve të komunave që të vazhdojnë të punojnë së bashku nën ombrellën e BNJVL-së për të arritur sukses decentralizimin. Shtetet e Bashkuara do të vazhdojnë të punojnë me komunat dhe do të qëndrojnë pranë jush si partner ndërsa punoni për t'i shërbyer më mirë komuniteteve tuaja.

„Rreth 40% nga buxheti vjetor i IPA shpenzohet në projektet lokale" – theksoi Shtefen Hudolin, përfaqësues i Delegacionit të BE-së në vendin tonë

Përfaqësuesi i Delegacionit të Bashkimit Evropian në vendin tonë, Shtefen Hudolin, në fjalën e tij uroi ditëlindjen e pesëdhjetë të BNJVL-së dhe theksoi se komunat janë niveli i parë i qytetarëve për të praktikuar demokracinë. Ai theksoi se në të gjitha vendet, anëtarët e Bashkimit Evropian, Asociacionet e pushteteve lokale dhe rajonale janë aktorë të rëndësishëm institucionalë që marrin pjesë aktive në të gjitha diskutimet publike dhe vendimet që lidhen me nivelin nënkombëtar. Hudolin kujtoi gjithashtu disa nga programet e mbështetjes së pushtetit lokal të BE-së, duke vënë në dukje se rreth 40% e buxhetit vjetor të IPA-s shpenzohet për projektet lokale. Përfaqësuesi i BE-së në vendin tonë shprehu keqardhjen që pas zgjedhjeve lokale, në tetor të vitit të kaluar, u vunë në pikëpyetje një sërë investimesh kyçe të mbështetura nga BE, kryesisht në fushën e menaxhimit të mbeturinave të ngurta.

ИСТОРИСКИ РАЗВОЈ НА ЗЕЛС (26 АПРИЛ 1972 - 2022 ГОДИНА)

На 26 април во 1972 година, било одржано основачкото собрание на кое била конституирана тогашната **Заедница на општините и градовите на Македонија (ЗОГМ).** Иницијативата ја отпочнале претседателите на собранијата на општините: Куманово, Кочани, Охрид, Скопје и Тетово. Претставници од **34 македонски општини** ја дале својата согласност за основање, а потоа и за доброволно пристапување во Заедницата. Бил усвоен Статутот на Заедницата и биле донесени важни одлуки за начинот на нејзината работа. За прв претседател на Заедницата бил избран тогашниот претседател на Собранието на Град Скопје, Драгољуб Ставрев. Со тоа, како што е запишано во архивските документи: „создадена е цврста платформа за најширока соработка на општините во Македонија". Токму затоа, овој датум на основањето на Заедницата, 26 април, во Статутот на ЗЕЛС е утврден како **Ден на ЗЕЛС и Ден на општините.**

Голем број личности заслужни за континуираниот развој на ЗЕЛС

Меѓу другите претседатели на Заедницата биле и: Благој Попов, Методи Петровски, Кочо Тулевски, Иван Серафимов, Трајче Лазаров, Благоја Сиљановски, Никола Ќурчиев, Горан Ангелов, Андреј Петров, Коце Трајановски, Петре Шилегов и актуелната претседателка, Данела Арсовска. Од секретарите на ЗЕЛС ќе ги споменеме: првиот од 1972 година - Љубомир Бабунски, потоа Методија Муратовски, Пламен Георгиевски, Бранко Трајчевски и актуелната извршна директорка, Душица Перишиќ. Првата секретарка на ЗЕЛС, Слободанка Аранѓеловиќ, има работен стаж од 45 години во ЗЕЛС (од 1973 до 2019 година) и претставува најголемата институционална меморија на Заедницата. Придонесот на сите овие личности е неспорен, но ако се разгледа архивата на ЗЕЛС и бројните издадени публикации и гласила, ќе се забележи дека за угледот и реномето што ЗЕЛС го има денес, на домашна и на меѓународна сцена, заслужни се уште бројни имиња на градоначалници, советници и на претставници од општинска администрација, па дури и на бројни домашни и меѓународни поддржувачи на Заедницата.

Почнувајќи од првото Собрание, па сè до прогласувањето на независноста на Република Македонија, на 8 септември 1991 година, Заедницата се занимавала со актуелни теми во контекст на тогашниот политички систем. Општините имале надлежности во доменот на социјалната политика; на станбената политика (пример: утврдување на основните елементи и мерила за определување на цената на станот); за комуналниот ред и инфраструктура; заштита на водите; состојбите на депониите за смет; функционирањето на органите на управата; стопанскиот развој; народната одбрана; внатрешната безбедност и друго. Всушност, во едно обраќање од 1991 година, првиот претседател на независна Република Македонија, Киро Глигоров, ги посочува тогашните општини како „мали државички" со дел од класичните функции што ги има државата.

Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија, дефинирана во Законот за локална самоуправа од 1995 година

По прогласувањето на првиот Устав на независна и суверена Република Македонија, во овој највисок државен акт,

ZHVILLIMI HISTORIK I BNJVL-SË (26 PRILL, 1972-2022)

Më 26 prill, në vitin e largët 1972, është zhvilluar Kuvendi themelues në të cilin është konstituar Bashkësia e komunave dhe qyteteve të Maqedonisë (BKQM). Iniciativën e kanë ngritur kryetarët e kuvendeve të komunave: Kumanovë, Koçanë, Ohër, Shkup dhe Tetovë. Përfaqësuesit e 34 komunave të Maqedonisë kanë dhënë pajtueshmërinë e tyre për themelimin, ndërsa pastaj edhe për qasjen vullnetare në Bashkësi. U miratua Statuti i Bashkësisë dhe janë miratuar vendime të rëndësishme për mënyrën e punës së saj. Për kryetar të parë të Bashkësisë u zgjodh kryetari i atëhershëm i Kuvendit të qytetit të Shkupit, Dragoljub Stavrev. Me këtë, siç është shënuar në dokumentet në arkiv, është krijuar një platformë e fuqishme për bashkëpunim më të gjërë të komunave në Maqedoni". pikërisht për këtë kjo datë e themelimit të Bashkësisë **,,26 Prilli, në Statutin e BNJVL-së është përcaktuar si ,,Dita e BNJVL-së dhe Dita e komunave"** .

Një numër i madh i personaliteteve kanë merita për zhvillimin e vazhdueshëm të BNJVL-së

Mes shumë kryetarë tjerë të Bashkësisë kanë qenë edhe: Bllagoj Popov, Metodi Petrovski, Koço Tulevski, Ivan Serafimov, Trajçe Llazarov, Bllagoj Silanovski, Nikolla Qurçiev, Goran Angellov, Andrej Petrov, Koce Trajanovski, Petre Shilegov dhe kryetarja aktuale, Danella Arsovska. Nga sekretarët e BNJVL-së do t'i përmendim: të parin nga viti 1972, Ljubomir Babunski, pastaj Metodija Muratovski, Pllamen Georgievski, Branko Trajçevski dhe drejtori ekzekutiv aktual, Dushica Perishiq. Sekretari i parë i BNJVL-së, Sllobodanka Arangjelloviq, ka stazh të punës prej 45 vitesh në BNJVL (prej 1973 deri më 2019) dhe paraqet memorie më të madhe institucionale të Bashkësisë. Kontributi i të gjithë personaliteteve të lartpërmendur është i padiskutueshëm, por nëse i shikoni arkivat e BNJVL-së dhe botimet e shumta të botuara si dhe Gazetat, do të vërehet se për reputacionin që BNJVL ka sot, brenda dhe jashtë vendit, meritojnë edhe shumë emra të kryetarëve të komunave. , këshilltarë dhe përfaqësues të administratës komunale, madje edhe përkrahës të shumtë vendor dhe ndërkombëtar të Bashkësisë.

Duke u nisur nga Kuvendi i parë, e deri më shpalljen e pavarësisë së Republikës së Maqedonisë, më 8 shtator, 1991 Bashkësia u mor me tema aktuale në kontekstin e sistemit të atëhershëm politik. Komunat kishin kompetenca edhe në fushën e politikave sociale; të politikës së banimit (shembull: përcaktimi i elementeve dhe kritereve bazë për përcaktimin e çmimit të banesës); për rendin dhe infrastrukturën komunale; mbrojtja e ujit; gjendja e deponive të mbeturinave; funksionimin e organeve administrative; zhvillimi ekonomik; mbrojtja kombëtare; siguria e brendshme dhe më shumë. Në fakt, në një fjalim të vitit 1991, kryetari Kiro Gligorov i quajti komunat e atëhershme si ,,shtete të vogla" me disa nga funksionet klasike që i ka shteti.

Bashkësia e njësive të vetëqeverisjes lokale të Republikës së Maqedonisë, definohet në Ligjin për vetëqeverisje lokale nga viti 1995

Pas shpalljes së Kushtetutës së parë të Republikës së Maqedonisë së pavarur dhe sovrane, në këtë akt më të lartë

ПЛАТФОРМА ЗА ТВОРЕЧКА СОРАБОТКА НА КОМУНИТЕ

- СИТЕ ОПШТИНИ ВО МАКЕДОНИЈА СТАПИЈА ВО ЗАЕДНИЦАТА
- ЗА ПРЕТСЕДАТЕЛ ИЗБРАН ДРАГОЉУБ СТАВРЕВ
- УПАТЕНА РОДЕНДЕНСКА ЧЕСТИТКА ДО ТИТО И ПИСМО ДО СОЈУЗНАТА СКУПШТИНА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА РЕПУБЛИКАТА ТИТО ДА БИДЕ ПОВТОРНО ПРОГЛАСЕН ЗА НАРОДЕН ХЕРОЈ
- НА ОСНОВАЧКОТО СОБРАНИЕ ПРИСУСТВУВАА АНГЕЛ ЧЕМЕРСКИ И БОШКО СТАНКОВСКИ

локалната власт е утврдена како посебна власт во земјата. Но, поради отсуство на законска регулатива што треба да биде приспособена на новонастанатите состојби, општините останале без изворното управување на својата територија. Често во архивата може да се забележи дека периодот по осамостојувањето, го нарекувале како период на „вакуум“ на локалната власт. Улогата на општината била занемарувана, па во вакви услови Заедницата на општини и градови презела значајни активности и следните пет години ја водела битката пред институциите во државата за враќање на општинските надлежности.

На 1 ноември 1995 година бил донесен новиот Закон за локална самоуправа, во кој се дефинирани 123 општини и Град Скопје, а во членот 10, став 5 е утврдено: „единиците на локалната самоуправа се организираат во единствена Заедница на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија, заради размена на искуства и унапредување на локалната самоуправа“. Овие промени се рефлектираат дури по локалните избори во 1996 година, кога се создава основа за нова структурна реформа во Заедницата. Така, во април 1998 година, на конститутивната седница на новата структура, Заедницата на општини и градови го добила сегашното име, Заедница на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија – ЗЕЛС. За жал, со овој Закон за локална самоуправа (1995 година) поголем дел од дотогашните надлежности на локалната власт се централизираат, па притисокот за вистинска децентрализација интензивно растел. Овој период, всушност, се смета како најлошиот период за локалното владеење. Државата била прилично централизирана, а локалната власт го изгубила своето основно значење.

ЗЕЛС има важна улога во процесот на донесување на нови законски решенија по 2001

Како резултат на изразената потреба од локално управување, државата започнала нов проект на децентрализација во земјава. ЗЕЛС доби важна улога во тој процес на донесување на нови законски решенија, особено при креирањето на новиот Закон за локална самоуправа (2002) и Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа (2004). Врз основа на Законот за територијална организација на локалната самоуправа, ЗЕЛС ја реализира и својата нова структурна промена, која се заснова на членување на 85 единици на локалната самоуправа, наместо претходните 124. Исто така, ЗЕЛС за прв пат се утврдува како независна и самостојна структура, со статус на невладина организација, специфична по својот состав, односно „чадор организација“ на правни лица чии носители на статутарно дефинирани тела се избрани функционери на локалната власт.

На 5 март 2003 година, ЗЕЛС и Владата на Република

shtetëror u themelua pushteti lokal si pushtet i veçantë në vend. Megjithatë, për shkak të mungesës së legjislacionit që duhet t'i përshtatet situatës së re, komunat kanë mbetur pa menaxhimin fillestar të territorit të tyre. Edhe në kushte të tilla, Bashkësia e komunave dhe qyteteve ndërmori aktivitete të rëndësishme dhe për pesë vitet e ardhshme bëri betejën para institucioneve në vend për kthimin e kompetencave komunale.

Më 1 nëntor 1995, u miratua Ligji i ri për vetëqeverisje lokale, me të cilin janë përcaktuar 123 komuna dhe qyteti i Shkupit, dhe në nenin 10 të paragrafit 5 është përcaktuar - „njësitë e vetëqeverisjes lokale janë të organizuara në një asociacion të vetëm të vetëqeverisjes lokale. - Njësitë e qeverisjes së Republikës së Maqedonisë, me qëllim të shkëmbimit të përvojave dhe promovimit të vetëqeverisjes lokale”. Këto ndryshime reflektohen vetëm pas zgjedhjeve vendore të vitit 1996, kur u hodhën bazat për një reformë të re strukturore në Bashkësi. Kështu, në prill të vitit 1998, në seancën konstituive të strukturës së re, Bashkësia e komunave dhe qyteteve mori emrin e sotëm, Bashkësia e njësive të vetëqeverisjes lokale të Republikës së Maqedonisë - BNJVL. Fatkeqësisht, me këtë Ligj për vetëqeverisjen lokale (1995) shumica e kompetencave të mëparshme të pushtetit lokal u centralizuan, kështu që presioni për decentralizim real u rrit intensivisht. Kjo periudhë në fakt konsiderohet si periudha më e keqe për pushtetin lokal. Shteti ishte mjaft i centralizuar dhe pushteti lokal e humbi rëndësinë e tij themelore.

BNJVL ka një rol tejet të rëndësishëm në procesin e miratimit të aktvendimeve të reja ligjore pas vitit 2001

Si rezultat i nevojës së shprehur për pushtet lokal, shteti nisi një projekt të ri të decentralizimit në vend. BNJVL mori një rol të rëndësishëm në atë proces të miratimit të zgjidhjeve të reja ligjore, veçanërisht në krijimin e Ligjit të ri për vetëqeverisje lokale (2002) dhe Ligjit për financimin e njësive të vetëqeverisjes lokale 2004. Bazuar në Ligjin për organizimin territorial të vetëqeverisjes lokale, BNJVL realizon ndryshimin e ri strukturor, i cili bazohet në anëtarësimin e 85 njësive të vetëqeverisjes lokale, në vend të 124 deri më tani. Gjithashtu BNJVL themelohet për herë të parë si një strukturë e pavarur dhe autonome, me statusin e një organizate joqeveritare, specifike në përbërjen e saj, respektivisht „organizatë ombrellë" e personave juridikë, bartës të organeve statutore të të cilëve janë zyrtarët e zgjedhur të pushtetit lokal.

Më 5 mars, 2003 BNJVL dhe Qeveria e Republikës së Maqedonisë firmosën Memorandum për bashkëpunim, ku mes tjerash, pushteti qendror obligohet se me të gjitha

Македонија потпишуваат Меморандум за соработка, каде меѓу другото, централната власт се обврзува дека сите законски измени или донесување на нови закони и подзаконски акти во кои се опфатени надлежностите на локалната власт, ќе ги достави на претходно разгледување од ЗЕЛС. Ставовите на ЗЕЛС, утврдени преку заедничка широка дебата на сите единици на локалната самоуправа, понатаму треба да бидат приоритет при утврдувањето на крајните законски предлози.

Почеток на имплементацијата на децентрализацијата на 1 јули 2005 година

Децентрализацијата на власта, каква што ја препознаваме денес, официјално започна да се имплементира од 1 јули 2005 година. Општините ги добија приближно сите надлежности што ги спроведуваат денес во областа на: урбанизмот, локалниот економски развој, комуналните работи, образованието, социјалната заштита, заштитата на животната средина, културата, противпожарната заштита и други. Финансирањето на општините се спроведува преку блок дотации од државата, процент од ДДВ, процент од персоналниот данок, од сопствени даноци и такси и од други извори. ЗЕЛС и тука презеде значајна улога, како застапник на сите единици на локалната самоуправа во земјата во лобирањето за интересите на локалната власт. По локалните избори во 2013 година, според административната поделба на земјата, престануваат да постојат општините: Другово, Вранештица, Зајас и Осломеј, односно тие се припоени кон Општина Кичево, па бројот на општините од 84 е намален на 80 општини и Град Скопје, како посебна единица на локалната власт и не е променет до денес.

За прв пат во 2008 година ЗЕЛС добива сопствена простории – Куќа на општините

Во 2008 година ЗЕЛС за прв пат добива сопствени простории, административна зграда на ЗЕЛС која е наречена **Куќа на општините**, изградена со донација од Европската агенција за реконструкција. Во неа се градат ставовите на сите единици на локалната самоуправа. Во неа се одвиваат бројни дебати, разговори и убедување меѓу претставниците од самите општини, но се одвиваат и преговори со претставници од централната власт и други домашни и странски институции. Оваа зграда е дом и за целата општинска администрација, бидејќи тука се спроведуваат бројните обуки што ги реализира **ЗЕЛС тренинг центарот**, а во неа се сместени и серверите преку кои **ЗЕЛС единицата за поддршка на електронските услуги за општините (ЗЕПЕ)** во името на сите општини, го врши одржувањето и дава поддршка за непреченото користење на повеќе електронски платформи.

ndryshimet ligjore ose miratimi i ligjeve të reja dhe aktet ndërligjore me të cilat janë përfshirë kompetencat e pushtetit lokal, t'i parashtrojë në shqyrtim paraprak nga BNJVL. Qëndrimet e BNJVL-së, të përcaktuara përmes debatit të gjërë të përbashkët të të gjitha njësive të vetëqeverisjes lokale mëtej duhet të jenë prioritet gjatë përcaktimit të propozimeve ligjore përfundimtare.

Fillimi i implementimit të decentralizimit - më 1 korrik, 2005

Decentralizimi i pushtetit që identifikohet sot, zyrtarisht filloi me implementim nga 1 korriku, 2005. Komunat morën përafërsisht të gjitha kompetencat që i zbatojnë edhe sot, në lëminë e urbanizmit, zhvillimit ekonomik lokal, çështjeve komunale, arsimi, mbrojtja sociale, mbrojtja e mjedisit jetësor, kulturë, mbrojtja kundër zjarrit etj. Financimi i komunave zbatohet përmes bllok dotacioneve nga shteti, përqindja e TVSH-së, përqindja e tatimit personal, nga donacionet personale dhe taksat dhe nga burimet tjera. BNJVL edhe këtu merr rol të rëndësishëm, si përfaqësues i të gjitha njësive të vetëqeverisjes lokale në vend në lobimin për interesat e pushtetit lokal. Pas zgjedhjeve lokale në vitin 2013, sipas ndarjes administrative të vendit, nuk ekzistojnë më komuna e Drugovës, Vraneshtica, Zajazi dhe Osllomeji, respektivisht të njëjtat u bashkëngjitën në komunën e Kërçovës dhe si rezultat numri i komunave prej 84 u zvogëlua në 80 komuna dhe Qyteti i Shkupit, si njësi e veçantë e pushtetit lokal dhe kjo nuk është ndryshuar deri sot.

Për herë të parë në vitin 2008 BNJVL fiton hapësira personale - ,,Shtëpia e komunave“

Në vitin 2008 BNJVL për herë të parë fiton hapësira personale, ndërtesa administrative e BNJVL-së, e ashtuquajtura **„Shtëpi e komunave”**, e cila ndërtohet me donacion nga Agjencia Evropiane për rikonstruim. Në të ndërtohen qëndrimet e të gjitha njësive të vetëqeverisjes lokale. Në të zhvillohen debate të shumta, bisedime dhe bindje ndërmjet përfaqësuesve të komunave, por negociata po zhvillohen edhe me përfaqësues të pushtetit qendror dhe institucione të tjera vendase dhe të huaja. Kjo ndërtesë është shtëpia e gjithë administratës komunale, pasi që këtu zbatohen trajnime të shumta që i realizon Qendra e trajnimeve të BNJVL-së, ndërsa në të janë vendosur edhe serverët përmes së cilëve Njësia për përkrahjen e shërbimeve elektronike për komunat në kuadër të BNJVL-së (ZEPE) në emër të të gjitha komunave, kryen mirëmbajtjen e tyre dhe jep përkrahje për shfrytëzim të papenguar të platformave të shumta elektronike.

ПУБЛИКУВАН ГОДИШНИОТ ИЗВЕШТАЈ НА ЗЕЛС ЗА 2021 ГОДИНА

ЗЕЛС го публикуваше Годишниот извештај на ЗЕЛС за 2021 година, што претставува еден од начините на обезбедување на поголема транспарентност во работењето на Заедницата. Ова публикација беше издадена на македонски и на албански јазик, а во електронска форма публикувана и на англиски јазик. Годишниот извештај претставува уште една дополнителна алатка преку која ЗЕЛС го прикажува работењето на органите и телата на ЗЕЛС, реализацијата на стратегиските цели, активностите за зајакнување на капацитетите на општинската администрација преку ЗЕЛС тренинг центарот, како и поддршката што ја добиваат општините за спроведувањето на електронските услуги. Исто така, прегледно, преку табели се прикажани и приходите и расходите на ЗЕЛС за 2021 година, како и заклучокот од Ревизорскиот извештај за 2021 година. Годишниот извештај на ЗЕЛС за 2021 година е поставен и на веб-страницата на ЗЕЛС, www.zels.org.mk.

U PUBLIKUA „RAPORTI VJETOR I BNJVL-SË PËR VITIN 2021"

BNJVL e publikoi „Raportin vjetor të BNJVL-së për vitin 2021", që është një nga mënyrat e sigurimit të një transparence më të madhe në punën e Bashkësisë. Ky botim u publikua në gjuhën maqedonase dhe gjuhën shqipe, ndërsa në formë elektronike u publikua edhe në gjuhën angleze. Raporti vjetor është një vegël shtesë përmes së cilës BNJVL paraqet punën e organeve dhe trupave të BNJVL-së, realizimin e qëllimeve strategjike, aktivitetet për përforcimin e kapaciteteve të administratës komunale përmes Qendrës së trajnimeve të BNJVL-së, si dhe përkrahjen që marrin komunat lidhur me zbatimin e shërbimeve elektronike. Gjithashtu, qartësisht përmes tabelave janë paraqitur të hyrat dhe shpenzimet e BNJVL-së për vitin 2021, si dhe konkluzioni nga Raporti i auditimit për vitin 2021. Raporti vjetor i BNJVL-së për vitin 2021 është vendosur edhe në ueb faqen e BNJVL-së, www.zels.org.mk.

ДЕТСКАТА ЛИКОВНА ИЗЛОЖБА „МОЈАТА ОПШТИНА - МОЈ САКАН ДОМ"

Свечениот настан „ЗЕЛС 50 години заедно со општините" беше збогатен и со изложба на цртежи од ученици од четврто одделение од основните училишта кои твореа на темата: „Мојата општина - мој сакан дом". Всушност, изборот падна на овие ученици бидејќи тие во наставната програма по предметот Општество ја обработуваат токму темата за општината (општините во земјата, нивните органи и надлежности, демократскиот живот и симболите на општината), па оттаму, ЗЕЛС иницираше и нивно вклучување во одбележувањето на јубилејот – 50 години од основањето .

Во тој контекст, ЗЕЛС им изразува огромна благодарност на сите ученици што твореа на оваа тема и го изразија своето видување за „својата општина". Посебна благодарност до учениците чии прекрасни цртежи беа избрани од Општината и го разубавија просторот каде што беше одржана свеченоста со што оставија незаборавен печат на целата прослава на јубилејот на ЗЕЛС. Благодарност до нивните наставници кои ги мотивираа децата да ги пренесат своите чувства на хартија; до директорите кои веднаш, без поговор ја прифатија оваа иницијатива и се разбира, голема благодарност до претставниците од општинската администрација, од одделенијата за образование и до градоначалниците, кои помогнаа целата идеја да се преточи во прекрасната детска ликовна изложба „Мојата општина - мој сакан дом".

EKSPOZITA ARTISTIKE E FËMIJËVE „KOMUNA IME – SHTËPIA IME E DASHUR"

Manifestimi solemn - „BNJVL 50 vjet bashkë me komunat" u pasurua me ekspozitën e vizatimeve të nxënësve të klasave të katërta të shkollave fillore, të cilët krijuan me temë - „Komuna ime - shtëpia ime e dashur". Në fakt, zgjedhja ra mbi këta nxënës sepse ata në planprogramin për lëndën „Shoqëria" trajtojnë temën e komunës (komunat në vend, organet dhe përgjegjësitë e tyre, jeta demokratike dhe simbolet e komunës) dhe prej andej, BNJVL inicioi përfshirjen e tyre në festën e jubileut - pesëdhjetë vjet nga themelimi i saj.

Në këtë kontekst, BNJVL shpreh mirënjohje të madhe për të gjithë nxënësit që punuan në këtë temë dhe shprehën vizionin e tyre për „komunën e tyre". Falenderim i veçantë për nxënësit, vizatimet e bukura të të cilëve u përzgjodhën nga komuna dhe e zbukuruan hapësirën ku u mbajt solemniteti, duke lënë kështu një vulë të paharrueshme në gjithë festën e jubileut të BNJVL-së. Faleminderit mësuesve të tyre që motivuan fëmijët të shprehin ndjenjat e tyre në letër; drejtoreve te cilet e pranuan menjehere, pa hezitim kete iniciative dhe sigurisht nje falenderim të madh për perfaqësuesit e administratës komunale, seksioneve të arsimit dhe kryetarëve te komunave, te cilët ndihmuan që e gjithe ideja të kthehet në një ekspozitë të bukur artistike për fëmijë - „Komuna ime - ime shtëpinë e dashur".

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË
REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

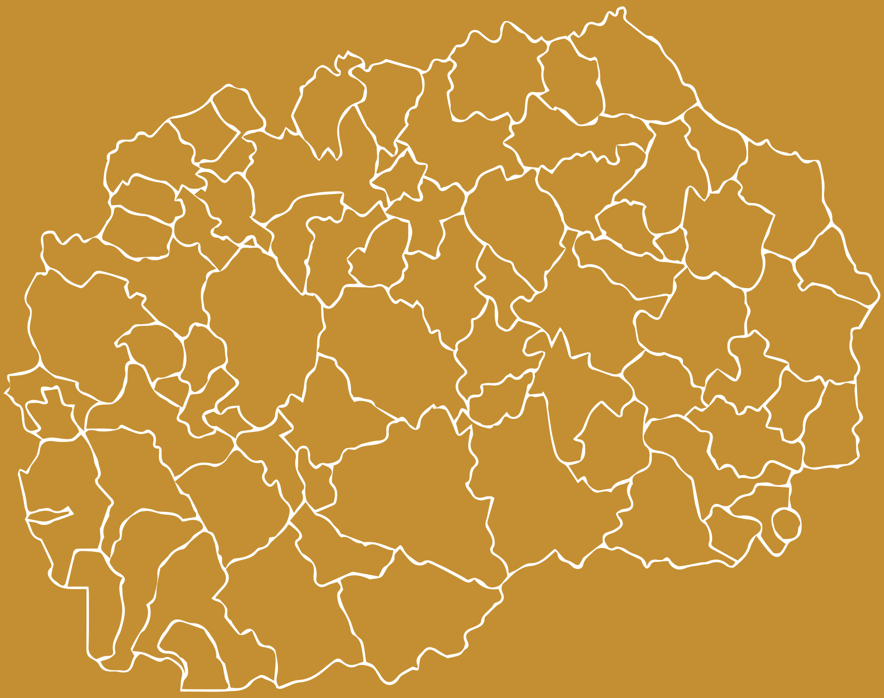

КОНТАКТ ИНФОРМАЦИИ

тел. +389 (0)2 30 99 033 | факс: +389 (0)2 30 61 994
ул. "Копенхагенска" бр. 5, п. фах 32, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
contact@zels.org.mk | www.zels.org.mk

INFORMACIONE PËR KONTAKT:

tel. +389 (0)2 30 99 033 | faks: +389 (0)2 30 61 994
rr. "Kopenhagenska" nr. 5, F.P. 32, 1000 Shkup, Republika e Maqedonisë së Veriut
contact@zels.org.mk | www.zels.org.mk